

Utrikesförvaltningens handlingsplan för feministisk utrikespolitik 2019–2022 med inriktning och åtgärder för år 2021

Förord

År 2020 skulle bli ett märkesår för jämställdheten. I stället gick utvecklingen åt motsatt håll. Covid-19 påverkade alla men slog extra hårt mot redan diskriminerade grupper, där kvinnor och flickor fortsatt dominerar. En av de allvarligaste konsekvenserna var att det könsrelaterade våldet blev en skuggpandemi, men krisen har även medfört andra drastiska försämringar av kvinnors och flickors situation, inklusive ekonomiskt. Till det kommer att klimatkrisen fortsätter att drabba kvinnor, flickor och marginaliserade grupper särskilt hårt samtidigt som dessa grupper har bidragit minst till krisen och ofta förbises i den politiska debatten. Vi ser också hur motståndet mot jämställdhet och kvinnors och flickors rättigheter fortsätter att öka och samspelar med det krympande demokratiska utrymmet.

I denna tid är det viktigare än någonsin att bedriva en feministisk utrikespolitik för global jämställdhet och alla kvinnors och flickors fulla åtnjutande av de mänskliga rättigheterna. Sverige var tidigt med att ställa krav på ett jämställdhets- och rättighetsperspektiv i coronaresponsen och har som stor givare av kärnstöd kunnat bidra till organisationers omställning och även ökat sitt eget stöd för jämställdhet. En viktig del har varit stöd för kvinnors och flickors påverkansmöjligheter och aktörskap, inklusive genom civilsamhällesorganisationer som kvinnorrättsorganisationer, feministiska rörelser och fackliga organisationer.

Kvinnor har varit, och är, samhällsbärande i krisen. Deras roll inom sjukvård, hälsa och sociala sektorer är avgörande. På samma sätt har kvinnorrättsorganisationer, feministiska rörelser och kvinnliga ledare återigen visat sin förmåga att hitta lösningar som fungerar. Det är centralt att de kan fortsätta sitt arbete och att krisen blir en hävstång för jämställdheten.

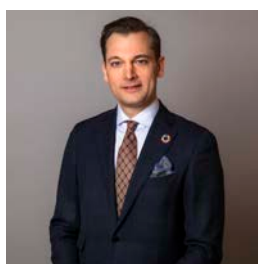
Sverige ska fortsätta ligga i framkant. Under 2021 kommer vi att driva på jämställdhetsfrågorna genom Sveriges OSSE-ordförandeskap liksom genom Sveriges delägarskap för den globala koalitionen för ekonomisk jämställdhet inom UN Womens Generation Equality-initiativ. Vi fortsätter att utveckla vårt breda, rättighetsbaserade arbete i linje med Pekingsplattformen och Agenda 2030 och lägger särskilt fokus på sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR), kvinnor, fred och säkerhet (WPS), ekonomisk jämställdhet samt på den feministiska handelspolitiken. Som ett led i detta arbetar vi vidare med att stärka EU:s jämställdhetsarbete med sikte på konkreta resultat både inför, under och bortom Sveriges ordförandeskap 2023. Sverige kommer även att, oförtröttligt, fortsätta att trycka tillbaka klimatkrisen och dess negativa konsekvenser för jämställdheten genom ett integrerat arbete för en hållbar framtid. Vi kommer också att fortsätta att motverka den djupt oroväckande trenden att försvaga överenskommets språk på jämställdhetsområdet.

Samarbete är centralt. Därför är det positivt att fler länder bedriver en feministisk utrikespolitik och stärker fokuset på jämställdhet. Tillsammans kan vi bygga tillbaka bättre.

Ann Linde

Utrikesminister

Per Olsson Fridh

Minister för internationellt
utvecklingssamarbete

Anna Hallberg

Utrikeshandelsminister

Innehåll

Förord.....	1
Inledning.....	3
1.Mål 2019–2022 och inriktning för arbetet 2021.....	4
2. Aktörer.....	20
2.1 Övergripande.....	20
2.2 Sverige.....	20
2.3 EU och Norden.....	20
2.4 Närområdet, andra ländergrupper och globalt.....	21
2.5 Multilaterala och globala aktörer.....	21
2.6 Bilaterala aktörer.....	22
3.Verktyg och metoder.....	22
3.1 Övergripande.....	22
3.2 Analys och informationsinhämtning.....	22
3.3 Ansvarsutkrävande och påverkan.....	23
3.4 Agendasättande, arrangemang, delegationer och besök.....	24
3.5 Alliansbyggande, plattformar, vängrupper.....	24
3.6 Dialog för påverkan och informationsinhämtning.....	24
3.7 Främjande och kompetensutveckling.....	25
3.8 Förhandlingar, uppföljningsmekanismer och översyner.....	25
3.9 Rutiner för bidragshantering, rutiner, rapportering mm.....	26
3.10 Tjänster i internationella organisationer, institutioner och fredsfrämjande insatser.....	26
4.Ansvarsfördelning, styrning och stöd för utrikesförvaltningens arbete.....	26
4.1 Ansvarsfördelning och styrning.....	26
4.2 Kommunikationsarbete.....	27
4.3 Kompetensförsörjning- och utveckling.....	28
Bilaga: Förhållningssätt och grundvalar för arbetet med feministisk utrikespolitik.....	29
Övergripande.....	29
Förhållningssättet och kärnan i den feministiska utrikespolitiken.....	29
• Rättigheter.....	29
• Representation.....	29
• Resurser.....	29
Jämställdhetsintegrering i Regeringskansliet.....	29
Nationella mål.....	30
Internationella konventioner, EU-fördrag etc.....	30

Inledning

Följande handlingsplan pekar ut riktningen för arbetet med den feministiska utrikespolitiken under innevarande mandatperiod, med fokus på år 2021.

Sveriges feministiska regering har som mål att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Jämställdhet är en målsättning i sig, men också en förutsättning för att nå regeringens utrikespolitiska mål om fred, säkerhet och hållbar utveckling.

Den feministiska utrikespolitiken ska genomsyra hela utrikesförvaltningens verksamhet, och bidra till global jämställdhet och alla kvinnors och flickors fulla åtnjutande av de mänskliga rättigheterna. Arbetet struktureras efter tre R; Rättigheter, Representation och Resurser.

De senaste sex årens arbete med politiken har varit framgångsrikt och gjort avtryck på multilateral, regional, nationell och lokal nivå liksom i EU. Utrikesförvaltningen bygger nu vidare på resultaten och erfarenheterna. Handlingsplanen anger riktningen med mål och åtgärder.

Målen innebär att utrikesförvaltningen ska bidra till alla kvinnors och flickors **i)** fulla åtnjutande av de mänskliga rättigheterna, **ii)** frihet från fysiskt, psykiskt och sexuellt våld, **iii)** medverkan i att förebygga och lösa konflikter, och i att bygga fred efter konflikt, **iv)** politiska deltagande och inflytande inom alla samhällsområden, **v)** ekonomiska rättigheter och egenmakt, och **vi)** sexuella och reproduktiva hälsa och rättigheter (SRHR). Målen är breda för att göra det möjligt att samverka med utrikespolitikens olika verktyg, täcka den globala agendan och svara emot både gamla och nya utmaningar, inklusive pandemier som corona.

Till detta kommer att utrikesförvaltningens interna arbete ska stödja och manifestera politiken.

Handlingsplanen anger inte bara *vad* som ska göras utan även *hur*, vad gäller både verktyg och aktörer. I bilagan redogörs även för centrala förhållningssätt och grundvalar för arbetet.

Handlingsplanen är en del av utrikesförvaltningens verksamhetsplanerings- och resursprocess. På det sättet underlättas genomförandet i samtliga delar av utrikespolitiken. Den årliga uppföljningen och planeringen gör det möjligt att införliva lärdomar, dra nytta av löpande samråd och synliggöra nya utmaningar.

Under 2021 fördjupas och vidareutvecklas arbetet med målen i handlingsplanen. Alla enheter i Stockholm och utlandsmyndigheter bidrar till genomförandet. Verksamheten fortsätter att omfatta allt från riktade initiativ till långsiktigt förändringsarbete med bäring på alla utrikesförvaltningens tre politikområden. Det integrerade arbetet kommer också att fortsätta utvecklas inklusive samverkan mellan handel, utvecklingssamarbete och främjande.

Med detta breda, djupa och systematiska arbete ska den feministiska utrikespolitiken fortsätta att utvecklas och nå resultat som gör skillnad för människor över hela världen.

1. Mål 2019–2022 och inriktning för arbetet 2021

Målen nedan anger riktningen för den feministiska utrikespolitiken. Målen är breda för att motsvara utmaningarna och för att göra det möjligt att arbeta holistiskt, med samverkande utrikespolitiska verktyg och i linje med politiken för global utveckling, Agenda 2030 och andra nationella och internationella åtaganden. Målen och handlingsplanen utgår från samråd med hela utrikesförvaltningen, liksom med nationella och internationella partners.

A. Utrikesförvaltningen ska bidra till jämställdhet och alla kvinnors och flickors:

1. fulla åtnjutande av de mänskliga rättigheterna
2. frihet från fysiskt, psykiskt och sexuellt våld
3. medverkan i att förebygga och lösa konflikter, och i att bygga fred efter konflikt
4. politiska deltagande och inflytande inom alla samhällsområden
5. ekonomiska rättigheter och egenmakt
6. sexuella och reproduktiva hälsa och rättigheter (SRHR).

B. Utrikesförvaltningens interna arbete ska stödja och manifesteras politiken

Mål 1. Jämställdhet och alla kvinnors och flickors fulla åtnjutande av de mänskliga rättigheterna

- Utrikesförvaltningen ska verka för jämställdhet och alla kvinnors och flickors fulla åtnjutande av de mänskliga rättigheterna i **alla sammanhang och forum**. Covid-19 har förvärrat utgångsläget på ett dramatiskt sätt vilket ställer nya krav på både innovativt och strategiskt arbete. Centralt är fortsatt att framhålla individen som rättighetsbärare, motverka diskriminerande normer, lagstiftning, åtgärder och beteenden och nå de människor som är hårdast drabbade av ojämställdhet bland annat genom att inta ett intersektionellt, rättighetsbaserat perspektiv och beakta hela livscykeln. År 2021 ligger fokus på att fortsätta driva jämställdhet- och rättighetsperspektivet i pandemirespons- och återuppbyggnad för att säkra att åtaganden och insatser, liksom kärnstöden till de multilaterala organisationerna och utvecklingsbankerna, bidrar till omedelbar hjälp men också bygger tillbaka bättre med sikte på hållbara framsteg och ökad motståndskraft för de diskriminerade grupper som har drabbats hårdast och där kvinnor och flickor dominerar. Viktiga delar i arbetet är att samordna krav och budskap med likasinnade länder och givare, betona länders ansvar i relation till bland annat Pekingplattformen och Agenda 2030 samt stödja kvinnors och flickors möjligheter att påverka. Under Sveriges ordförandeskap i Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) kommer strävan att stärka kvinnors och flickors åtnjutande av mänskliga rättigheter att vara en viktig del i arbetet för att upprätthålla OSSE:s breda definition av säkerhet där mänskliga rättigheter och demokrati står i fokus.
- Utrikesförvaltningen ska verka för att **EU** stärker sitt jämställdhetsarbete. Som ett led i det kommer utrikesförvaltningen att fortsätta följa upp det initiativ som Sverige och Frankrike tog vid EU:s utrikesministermöte i december 2019 och som riktar in sig på EU:s styrning, ägarskap, arbetssätt och resurser för jämställdhet. År 2021 ligger fokus bland annat på att stödja etableringen av EU:s nya breddade handlingsplan för det externa jämställdhetsarbetet (GAP III) som avser åren 2021–2025 och ligger i linje med en rad av de förslag som Sverige har drivit. För att uppnå detta avser Sverige att verka för att en grupp medlemsstater tar ett extra ansvar för att stödja GAP III och driva på jämställdhetsarbetet i alla delar av EU:s yttre förbindelser.
- Utrikesförvaltningen ska utveckla och stödja **allianser, initiativ och plattformar** som sammanför aktörer för strategiskt utbyte och innovativt samarbete för jämställdhet och som beaktar de ökade utmaningarna som covid-19 har skapat. Under 2021 anordnas Generation Equality Forum (GEF) i Mexiko och Paris för att uppmärksamma åtagandena i Pekingplattformen. Sverige ska vara aktivt i dessa forum, inklusive som en fortsättning på Stockholm Forum 2018 och Tunis Forum 2019. Sverige ska också verka för att forumserien fortsätter samt, tillsammans med andra länder och aktörer, driva på GEF-initiativets operativa arbete med kritiska utmaningar där Sverige har delägarskap för en global koalition för ekonomisk jämställdhet.

- Utrikesförvaltningen ska verka för jämställdhets- och rättighetsperspektivet i processerna för en hållbar återuppbyggnad, som ”Build back better and greener”. Detta ska bland annat göras genom att främja kvinnors och flickors fulla åtnjutande av mänskliga rättigheter i **klimat- och miljöarbetet**, med dess kopplingar till bland annat hav, biologisk mångfald, livsmedelssäkerhet, vatten, sanitet och hygien (WASH) och – ytterst – rätten till en skälig levnadsstandard, hälsa och liv. Denna ansats kommer bland annat att bidra till att kvinnor och flickor i sårbara samhällen bättre nås av de globala klimatanpassningsfondernas insatser för ökad motståndskraft. Ett exempel kan vara att utveckla hållbara och klimattåliga vatten- och sanitetsprogram som både stärker motståndskraft och minskar klimatförändringarnas negativa påverkan på kvinnors och flickors åtnjutande av mänskliga rättigheter såsom deras tillgång till vatten och sanitet. I detta arbete kommer bland annat klimat- och jämställdhetsanpassad WASH samt SRHR att vara centralt. Under 2021 ska detta breda och rättighetsbaserade angreppssätt bland annat drivas med koppling till utvecklingssamarbetets ökade fokus på biologisk mångfald liksom i dialog med FN-systemet, utvecklingsbankerna och klimatfonderna. Detta blir en fortsatt viktig fråga i relation till såväl Agenda 2030, EU:s gröna giv och uppföljningen av beviljade stöd, såsom det utökade kärnstödet till Internationella jordbruksutvecklingsfonden. Sverige kommer också att verka för att internationella och nationella klimatanpassningsstrategier motverkar diskriminering av kvinnor och flickor och att de nationella planerna (NDC) utarbetas och genomförs i dialog med kvinnor och flickor. Sverige ska även fortsätta arbetet med att uppmärksamma kopplingar mellan klimatförändringar, konflikter, mänsklig säkerhet och kvinnors och flickors roll för en hållbar utveckling. Under 2022 kommer Sverige att stå värd för högnivåmötet Stockholm +50. Målsättningen är att bidra till att omdefiniera vår relation till naturen genom konkreta handlingar där hållbar konsumtion och produktion, samt naturbaserade lösningar, används som en hävstång för att skapa motståndskraftiga samhällen och grön återhämtning. För att lyckas krävs ett rättighetsbaserat angreppssätt där kvinnors och flickors perspektiv är en integrerad del av arbetet och genomförandet.
- Utrikesförvaltningen ska fortsätta att driva att kvinnor och flickor i **humanitära situationer, på flykt och i migration** ska åtnjuta de mänskliga rättigheterna, inklusive SRHR, och att humanitära insatser ska ha ett jämställdhetsperspektiv. År 2021 ligger fokus på att fortsätta att stärka denna ansats med hjälp av den av regeringen beslutade strategin för Sveriges humanitära bistånd genom Sida för 2021–2025. I strategin ligger fokus på att integrera jämställdhet i behovsanalyser och responsstrategier, samt i uppföljningen av dem, och att säkerställa kvinnors och flickors aktörskap genom att de inkluderas i samråd och beslut. Sverige avser också bidra till ett förstärkt jämställdhetsperspektiv i humanitära kriser genom aktivt arbete inom ramen för The Call to Action on Protection from Gender-Based Violence in Emergencies. Dessutom ska Sverige fortsätta att bevaka att kvinnors och flickors rättigheter beaktas i genomförandet av de globala

migrations- och flyktingramverken och i uppföljningen av det globala flyktingforumet 2019. Här ingår att bevaka att flickor och pojkar på flykt får tillgång till utbildning inom tre månader. Sverige ska även fortsätta att uppmärksamma kvinnors och flickors situation inom ramen för arbetet med att förbättra synergier mellan humanitärt bistånd, långsiktigt utvecklingsarbete och fredsinsatser (trippelnexus).

- Utrikesförvaltningen ska motverka **människohandel och prostitution**. År 2021 ligger fokus på fortsatt påverkansarbete, framför allt i Europa. I detta är det viktigt att sprida de positiva erfarenheterna av den svenska sexköpslagstiftningen. Samarbete söks med länder med en liknande modell, bland annat genom den diplomatiska offensiv som Sverige och Frankrike lanserade i mars 2019. Samverkan med civilsamhällesorganisationer som arbetar mot människohandel ska också eftersträvas.
- Utrikesförvaltningen ska särskilt beakta flickors kapacitet som aktörer men också deras sårbarhet och unika behov. Särskilt relevant för **flickor** är lika tillgång till utbildning, information och tjänster kopplade till SRHR samt skydd mot våld, diskriminering och skadliga sedvänjor, något som har understrukits och förstärkts av covid-19-pandemin. Bristande tillgång till WASH i skolor utgör ett hinder för flickors aktiva deltagande på lika villkor i utbildning. Flickor som lever i fattigdom och förtryck, migrerar eller är på flykt är särskilt utsatta grupper. Under 2021 ska utrikesförvaltningen bland annat lyfta flickors rättigheter och deras situation i olika globala forum, i synergi med demokratiseringen och i koalitionen för ekonomisk jämställdhet.

Mål 2. Kvinnors och flickors frihet från fysiskt, psykiskt och sexuellt våld

- Covid-19 har medfört en ytterligare, stor och globalt utbredd ökning av det könsrelaterade våldet mot kvinnor och flickor. Utrikesförvaltningen har svarat med insatser på alla nivåer. Det breda arbetet inriktas bland annat på att bekämpa våldet såväl **normativt som operativt**, inklusive genom att angripa grundorsakerna, fokusera på förebyggande insatser, främja ansvarsutkrävande för sexuellt och könsrelaterat våld och lyfta mäns och pojkars roll och ansvar och stödja kvinnorättsorganisationer, feministiska rörelser och lokala civilsamhällesorganisationer som arbetar med långsiktigt förebyggande av könsrelaterat våld och ger stöd åt utsatta individer. Arbetet ska under 2021 fortsätta att synliggöra och motverka det ökade våldet – inklusive den ökade förekomsten av barn- och tvångsäktenskap och kvinnlig könsstympning – i skuggan av covid-19 och driva frågorna lokalt, nationellt, regionalt, i EU och multilateralt inklusive i FN:s generalförsamling, institutioner och ansvarsutkrävandemekanismer samt i FN:s råd för mänskliga rättigheter och universella mekanism för ländergranskning. Som del i detta ska utrikesförvaltningen uppmärksamma den växande problematiken med nätbaserat våld.
- Utrikesförvaltningen ska uppmärksamma våld i nära relationer och verka för att fler stater ansluter sig till, och genomför, **Istanbulkonventionen** samt försvarar den mot undergrävande och ifrågasättanden. År 2021 kommer Sverige att fortsätta stödja nationellt och lokalt arbete för att förebygga våld, inklusive i relation till covid-19-pandemin. Metoderna förutses bland annat inbegripa strategiska partnerskap med lokala FN-aktörer, politisk dialog, aktiv offentlig diplomati och stöd till lokala kvinnorätts- och civilsamhällesorganisationer.
- Utrikesförvaltningen ska **motverka straffrihet** för könsrelaterat och sexuellt våld, stärka rättssektorns roll och öka kvinnors och flickors tillgång till rättsväsendet. Utrikesförvaltningen ska vidare bidra till att stärka överlevares tillgång till rättvisa, gottgörelse och adekvat vård och service. År 2021 ligger fokus bland annat på fortsatt samarbete med den internationella brottmålsdomstolen i dess arbete mot sexuellt våld.
- Utrikesförvaltningen ska samverka med alla relevanta aktörer för att motverka könsrelaterat och sexuellt våld i **konflikt och postkonflikt** och särskilt stödja förebyggande arbete, inklusive verka för en integrerad analys av grundorsaker. År 2021 prioriteras arbetet med att stärka de globala ansträngningarna för ökat ansvarsutkrävande av förövare och utvecklade mekanismer för att kompensera dem som utsatts för könsrelaterat och sexuellt våld i konflikt.

- Utrikesförvaltningen ska betona länken mellan illegal eller okontrollerad spridning av **vapen** och risken för könsrelaterat våld, och verka för att fler stater ansluter sig till, och genomför, vapenhandelsfördraget (Arms Trade Treaty, ATT). År 2021 kommer arbetet bland annat att inriktas på att följa upp de jämställdhetsinitiativ och diskussioner som Sverige bidrog till i samband med 2019 års möten inom ramen för ATT respektive Ottawafördraget. Som ett led i detta fortsätter Sverige sitt stöd för, och sin dialog med, civilsamhällesaktörer på området.
- Utrikesförvaltningen ska uppmärksamma flickors och kvinnors särskilda utsatthet för terroristgruppers könsrelaterade och sexuella våld genom att driva frågorna i internationella antiterrorismforum och genom stöd till aktörer, inklusive civilsamhällesorganisationer, som arbetar mot **våldsbejakande extremism**, radikalisering, rekrytering och destruktiva maskuliniteter. År 2021 kommer Sverige bland annat att fortsätta bidra till att kvinnorrättsorganisationer och andra civilsamhällesorganisationer kan göra sina röster hörda i det globala arbetet mot terrorism och våldsbejakande extremism, med fokus på det arbete som föregår antagandet av FN:s översynsresolution av FN:s antiterrorismstrategi.
- Utrikesförvaltningen ska fortsätta arbeta för genomförande och uppföljning av de gemensamma åtaganden som biståndsgivare har gjort för att förebygga och bekämpa **sexuella utnyttjanden, övergrepp och sexuella trakasserier** inom bistandssektorn. Under 2021 kommer utrikesförvaltningen bland annat att, med OECD-DAC:s rekommendation som utgångspunkt, främja ett effektivt och samlat agerande med övriga berörda svenska myndigheter och civilsamhälle, fortsatt verka för ett stärkt internt arbete, samt fortsätta att driva det normativa arbetet gentemot framför allt FN, EU och de multilaterala utvecklingsbankerna.
- Utrikesförvaltningen kommer att uppmuntra fortsatt kunskapshöjning om kopplingen mellan **jämställdhet och korruption**. Som en del i detta arbete kommer utrikesförvaltningen bland annat att fortsätta följa, och delta i, fortsatta diskussioner om så kallad sextortion, det vill säga användande av makt och position i utbyte mot sexuella tjänster.

Mål 3. Främja kvinnors och flickors medverkan i att förebygga och lösa konflikter, och i att bygga fred efter konflikt

- Utrikesförvaltningen ska utnyttja globala, regionala, nationella, lokala och EU-sammanhang för att driva på genomförandet av **kvinnor, fred och säkerhetsagendan** (Women, Peace and Security, WPS) med beaktande av de ytterligare utmaningar som covid-19 har fört med sig. Sverige ska bland annat stödja genomförandet på landnivå, verka för att EU:s handlingsplan på området omsätts i konkreta resultat och följa upp sitt systematiska arbete i FN:s säkerhetsråd. Under 2021 ligger ett särskilt fokus på att driva genomförandet av WPS som prioritet under Sveriges ordförandeskap i OSSE. Sverige ska verka för att integrera WPS i OSSE:s arbete både i Wien och i fält, inte enbart rörande de militärpolitiska frågorna, utan även i arbetet med mänskliga rättigheter och demokrati och inom frågor som rör miljö och ekonomi, exempelvis genom att uppmärksamma kopplingen mellan ekonomisk egenmakt och säkerhet.
- Utrikesförvaltningen ska främja **kvinnors effektiva deltagande och inflytande som aktörer** i fredsbyggande och i fredsprocesser och hållbart fredsbyggande genom fredsdiplomati, en integrerad ansats och särskilda stöd, inklusive genom att bland annat bidra med expertis från det kvinnliga medlingsnätverket samt uppmuntra synergier och samarbete mellan det svenska nätverket och nätverk på regional och lokal nivå i för Sverige prioriterade kontexter. På samma sätt ska flickors perspektiv och aktiva medverkan i fredsprocesser främjas. Vidare ska utrikesförvaltningen stödja lokala kvinnliga ledare och kvinnorrättsaktivister och organisationer liksom andra civilsamhällesaktörer som driver WPS-agendan, inklusive i relation till de nya utmaningar som har uppstått på grund av covid-19-pandemin. OSSE-ordförandeskapet kommer under 2021 att utgöra en viktig plattform för att driva dessa frågor.
- Utrikesförvaltningen ska bidra till att kvinnor och flickor inkluderas, och att deras erfarenheter tillvaratas, vid utformning av mekanismer och system för tidig konfliktvarning och vid konfliktanalyser. Jämställdhetsperspektivet ska även integreras i **förebyggande insatser** mot konflikt, radikaliserings och våldsbejakande extremism samt i utvecklingen av sambandet mellan humanitära insatser, utveckling och fred. Under 2021 kommer Sverige att driva på för att dessa frågor systematiskt integreras i FN:s arbete, i Världsbankens genomförande av sin konfliktstrategi, i EU:s arbete med konfliktförebyggande och krishantering samt i OSSE:s arbete med konfliktcykelns alla olika steg. Vid Stockholm Forum on Peace and Development i maj diskuteras frågorna med fokus på nya utmaningar och möjligheter, så som ny teknologi.
- Utrikesförvaltningen ska verka för att EU, FN, Nato och OSSE integrerar ett jämställdhetsperspektiv i sin **fredsfrämjande verksamhet**. Under 2021 kommer Sverige, i sin egenskap av ordförande i OSSE, att ha en unik möjlighet att integrera ett jämställdhetsperspektiv i den multilaterala organisationens arbete på både kort och lång sikt. Sverige kommer att utnyttja sin roll som ”WPS-champion” inom

FN:s satsning på fredsfrämjande verksamhet, Action for Peacekeeping för att driva på WPS. Sverige kommer vidare att använda sin roll som katalytisk medlem i det nya initiativet ”Action Compact for Women, Peace and Security and Humanitarian Action” för att främja genomförandet av WPS-agendan, inte minst i relation till de globala koalitioner som skapats inom ramen för UN Womens Generation Equality-initiativ. År 2021 ligger fokus bland annat också på att fortsätta följa upp de åtaganden som Sverige har fått in i EU:s pakt för civil krishantering, inklusive att insatserna ska jämställdhetsintegreras, ha en ökad andel kvinnor och ha jämställdhetsrådgivare. Sverige ska fortsätta verka för jämställdhetsrådgivare i EU:s militära träningsinsatser och för att stärka fokuspunkterna för jämställdhet inom OSSE:s fältmissioner. Som partnerland ska Sverige även bidra till Natos genomförande av sin handlingsplan för kvinnor, fred och säkerhet.

- Utrikesförvaltningen ska fortsatt verka för ett förstärkt jämställdhetsperspektiv på **nedrustnings- och ickespridningsområdet** och för att främja kvinnliga aktörers deltagande i förhandlingar och framtagande av nyckeldokument samt i genomförande av dessa. År 2021 läggs fokus bland annat på att fortsätta verka för förbättrad jämställdhetsanalys, inklusive statistik, liksom mer jämställd representation vid relevanta organisationer, däribland IAEA och OPCW, inom området samt vid internationella möten. Detta ingår i Stockholmsinitiativets prioriteringar inför översynskonferensen av nedrustnings- och ickespridningsfördraget (NPT). Sverige kommer också att fortsätta driva frågan om kärnavapens humanitära konsekvenser och särskilda inverkan på kvinnor och flickor. Arbetet under år 2021 inriktas också på att fortsätta stärka jämställdhetsperspektivet i anföranden, avtal och resolutioner som tas fram i FN:s utskott, kommittéer och andra forum.
- Utrikesförvaltningen ska, med berörda departement, myndigheter och utlandsmyndigheter, genomföra **Sveriges nationella handlingsplan för kvinnor, fred och säkerhet** och fortsätta sitt kontinuerliga samråd om hur arbetet kan vidareutvecklas, samt rapportera om arbetet. År 2021 ligger fokus på att fortsätta med den översyn av handlingsplanen som har påbörjats. Detta innefattar att rekommendationer, utmaningar och lärdomar, som identifieras i en extern utvärdering, ska analyseras och tas vidare i det fortsatta arbetet inför en kommande handlingsplan. Utrikesförvaltningen ska även uppmuntra andra länder att ta fram och genomföra motsvarande planer.

Mål 4. Kvinnors och flickors politiska deltagande och inflytande inom alla samhällsområden

- Utrikesförvaltningen ska främja kvinnors och flickors **representation, deltagande och inflytande** i institutioner, organisationer och processer på multilateral, regional och nationell och lokal nivå, med beaktande av de utmaningar som covid-19 har lett till och som ytterligare understryker vikten av att kvinnor får inflytande över sina samhällens utveckling. Under år 2021 sker detta bland annat genom att ett flertal svenska utlandsmyndigheter stödjer och uppmuntrar kvinnors politiska deltagande i kommande val respektive bidrar till att kvinnor och flickor bjuds in till diskussioner om konsekvenserna av, och återuppbyggnaden efter, covid-19. Utrikesförvaltningen ska även i övrigt eftersträva kontinuerlig dialog med kvinnliga företrädare på alla nivåer, inklusive inom civilsamhället, samt fortsätta att verka för att jämställdhetsperspektivet är en naturlig del av de **valobservationsinsatser** som Sverige bidrar till.
- Utrikesförvaltningen ska i arbetet med **demokratisatsningen** beakta hur Sverige ytterligare kan stärka, synliggöra och tillvarata kvinnors och flickors representation, deltagande och inflytande, inklusive i relation till covid-19-arbetet. Arbetet förväntas under år 2021 innebära ett fortsatt aktivt påverkansarbete och alliansbyggande på alla nivåer. Inom ramen för demokratisatsningen ökar fokus på fackliga rättigheter och mänskliga rättigheter i arbetslivet, inklusive kvinnliga fackliga företrädare. Sverige kommer även att uppmärksamma frågan om kvinnors och flickors inflytande i demokratiska processer inom ramen för ordförandeskapet i OSSE.
- Utrikesförvaltningen ska använda både bilaterala dialoger och EU:s politiska dialog för att främja alla kvinnors och flickors fulla åtnjutande av mänskliga rättigheter samt deras representation, deltagande och inflytande. Ett viktigt verktyg är framtagandet och uppföljningen av utrikesförvaltningens **rapporter om mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer**. År 2021 innebär fortsatt regionvis uppdatering av rapporterna - denna gång med inriktning på länder i Europa.
- Utrikesförvaltningen ska motverka det krympande demokratiska utrymmet och de ytterligare utmaningar som covid-19 skapar för **kvinnliga människorättsförsvarare**, kvinnorrättsorganisationer och andra aktörer som försvarar kvinnors och flickors fulla åtnjutande av de mänskliga rättigheterna inklusive klimat- och miljöförsvarare liksom fackliga företrädare. Arbetet ska ske genom stöd till och synliggörande av aktörerna, genom att aktivt motarbeta diskriminerande lagstiftning och andra åtgärder och restriktioner som begränsar deras handlingsutrymme och genom att uppmärksamma kvinnliga människorättsförsvarares särskilda utsatthet. År 2021 innebär att arbetet fortsätter på alla nivåer, i samverkan med likasinnade och med demokratisatsningen och feministiska utrikespolitiken som kommunicerande kärn, för maximal påverkan. Arbetet bedrivs bland annat genom multilateralt normativt arbete, och lokalt påverkansarbete, samt genom utvecklingssamarbete i bland annat Irak och Asien och Oceanien, och genom att lyfta fram och på olika sätt förstärka flickors aktörskap.

- Utrikesförvaltningen ska driva ökad respekt för rätten till **ytrande- och åsiktsfrihet**, inklusive genom att verka för stärkt säkerhet och skydd för bland annat kvinnliga människorättsförsvarare, klimat- och miljöförsvarare, fackliga företrädare, kulturarbetare, journalister och andra medieaktörer. Hot och hat på nätet, samt ytterligare utmaningar kopplade till covid-19, ska motverkas. Under 2021 kan arbetet bland annat förväntas inbegripa dialog, offentlig diplomati, EU-samarbete och olika typer av kommunikationsinsatser. Inom ramen för ordförandeskapet i OSSE kommer Sverige även att uppmärksamma säkerhetssituationen för kvinnliga journalister som en del av arbetet för stärkt ytrande- och mediefrihet.
- Utrikesförvaltningen ska arbeta för ett jämställdhetsperspektiv och för kvinnors representation i **EU:s strukturer och externa arbete och i multilaterala organisationer**, inklusive genom FN:s reformarbete. Under år 2021 ska Sverige bland annat följa upp och driva sitt fokus på jämställdhetsfrågorna inom ramen för EU:s partnerskap med Afrika. Sverige ska också följa upp det svensk-franska jämställdhetsinitiativet inom EU som bland annat kräver ökad kvinnlig representation på samtliga nivåer inom EU:s externa arbete.
- Utrikesförvaltningen ska driva på jämställdhetsarbetet i de multilaterala **klimat- och miljöfonderna** och i genomförandet av Parisavtalet. Under 2021 kommer Sverige att fortsätta att arbeta för jämställdhetsintegrering och för kvinnors och flickors inflytande i klimat- och miljöarbetet samt i arbetet med hav och med biologisk mångfald, inklusive genom samarbeten kring klimatanpassat jordbruk, utveckling av förnybar energi och tillgång till och kontroll av mark och andra naturresurser. Som ett led i detta kommer Sverige att uppmärksamma kvinnors och flickors behov och delaktighet inom ramen för klimatanpassningsstrategier och verka för att kvinnor och flickor nås av de globala klimatanpassningsfondernas insatser för ökad motståndskraft.
- Utrikesförvaltningen ska stödja kvinnors och flickors tillgång till **utbildning** och livslångt lärande av god kvalitet liksom kvinnors roll inom forskning. Utvecklingssamarbetet ska bidra till att stärka länders utbildningssystem och säkerställa en inkluderande och jämlik utbildning för alla, inklusive de mest utsatta grupperna. Under 2021 ska Sverige fortsätta samarbetet med partners på lokal, nationell, regional och global nivå, inklusive genom FN, Världsbanken och övriga utvecklingsbanker samt globala utbildningsorganisationer och forskningsinstitutioner. En stor utmaning är att motverka de negativa konsekvenserna av covid-19 och se till att alla barn, inte minst flickor, kan återvända till skolan. Stängda skolor under covid-19 gör flickor mer utsatta för våld i hemmet, tidiga och oönskade graviditeter liksom barn- och tvångsäktenskap. Kvinnor tar ofta ett särskilt ansvar för hemskolning.

Mål 5. Kvinnors och flickors ekonomiska rättigheter och egenmakt

- Utrikesförvaltningen ska på alla sätt motverka de dramatiska och negativa konsekvenser som covid-19 har haft och fortsätter att ha för den ekonomiska jämställdheten kvinnors och flickors ekonomiska rättigheter och egenmakt och därmed kvinnors och flickors möjligheter att undvika ny eller förvärrad marginalisering, utsatthet och fattigdom. Fokus ska ligga på att bygga tillbaka bättre genom ett brett, rättighetsbaserat och intersektionellt arbete för **kvinnors och flickors ekonomiska och sociala villkor genom hela livscykeln**. Viktiga strukturella hinder är diskriminerande lagstiftning, normer och attityder, bristande tillgång till utbildning, jämställda villkor på arbetsmarknaden och sysselsättning inom formell sektor, samt bristande tillgång till resurser, inklusive jordbruksmark, vatten och andra centrala naturresurser, liksom teknologiska, finansiella och digitala resurser. Andra hinder är könsrelaterat våld, brist på SRHR, och upprätthållande av skadliga sedvänjor som kvinnlig könsstympning, barn- och tvångsäktenskap. Covid-19 har förvärrat läget på i princip alla dessa områden och lett till intensiv respons från Sverige i form av både påverkansarbete, alliansbyggande och riktade stöd. Arbetet fortsätter med oförminskad kraft under 2021 då fokus bland annat ligger på att driva frågorna genom Sveriges delade ledarskap för den globala koalitionen för ekonomisk jämställdhet inom ramen för UN Womens Generation Equality-initiativ. Sverige kommer, inom ramen för ordförandeskapet i OSSE, även att uppmärksamma kopplingen mellan ekonomisk egenmakt och säkerhet. För att agendan för kvinnor, fred och säkerhet ska kunna genomföras fullt ut krävs att kvinnor och flickor har ekonomisk egenmakt. Sverige kommer bland annat stå värd för OSSE:s årliga Forum för frågor som relaterar till ekonomi och miljö, där temat kommer vara kvinnors ekonomiska egenmakt.
- Utrikesförvaltningen ska verka för kvinnors aktörskap och rättigheter på arbetsmarknaden. Detta ska bland annat ske genom att stödja deras tillgång till **produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor**, samt genom att verka för formalisering av den informella ekonomin där majoriteten av de verksamma är kvinnor. Under 2021 kommer arbetet att tas vidare i ljuset av covid-19:s konsekvenser och bland annat inriktas på att främja kvinnors deltagande i processer som syftar till social dialog samt verka för att kvinnor finns representerade bland arbetsmarknadens parter, inklusive i egenskap av fackliga företrädare, samt genom det globala partnerskapet Global Deal som initierats av Sverige i samarbete med OECD och ILO. Arbetet kommer även att bedrivas i den globala koalitionen för ekonomisk jämställdhet där både Sverige och OECD ingår.
- Utrikesförvaltningen ska, genom såväl politisk dialog, erfarenhetsutbyte och utvecklingssamarbete, främja **sociala trygghetssystem** som omfattar hela livscykeln, har ett jämställdhetsperspektiv och bidrar till kvinnors ekonomiska

egenmakt. Utrikesförvaltningen ska även verka för en jämställd fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet och för kvinnors tillgång till yrkes- och vuxenutbildning. Covid-19 har ytterligare understrukt dessa behov. Under 2021 kommer Sverige att driva frågorna i den globala koalitionen för ekonomisk jämställdhet samt bidra till informations-spridning om svenska reformer, ansträngningar och erfarenheter på området.

- Utrikesförvaltningen ska bidra till **stärkta resurser för jämställdhet** i alla kontexter, bland annat genom att verka för jämställdhetsbudgetering- och integrering i olika styrdokument, jämställdhetsanalyser baserade på köns- och åldersuppdelad statistik samt stärkt jämställdhetskompetens på strategiska positioner. Under 2021 kommer Sverige bland annat att driva frågorna i covid-19-responsen och -återuppbyggnaden. Sverige ska även fortsatt verka för ökade resurser för jämställdhet inom det internationella utvecklingssamarbetet, inte minst i form av resurser för kvinnorättsorganisationer.
- Utrikesförvaltningen ska motverka **lagstiftning och bestämmelser** som inskränker kvinnors och flickors ekonomiska egenmakt och rättigheter till bland annat land, arv och ägande, inklusive i relation till familjelagstiftning, även religiös och traditionell. Detta är än mer centralt i ett läge där covid-19 har skapat nya ekonomiska utmaningar som gör att kvinnor och flickor utan tillgång till resurser, som exempelvis jordbruksmark, riskerar ökad hunger och fattigdom. Att påverka diskriminerande normer och beteenden i samhället är också centralt. Under 2021 bedrivs arbetet bland annat genom bilateral och lokal dialog och samarbete med multilaterala aktörer samt genom påverkansarbete och utvecklingssamarbete på global, regional och nationell nivå. Arbetet i den globala koalitionen för ekonomisk jämställdhet blir ännu ett viktigt verktyg.
- Utrikesförvaltningen ska bidra till **stärkta resurser för jämställdhet** i alla kontexter, bland annat genom att verka för jämställdhetsbudgetering- och integrering i olika styrdokument, jämställdhetsanalyser baserade på köns- och åldersuppdelad statistik samt stärkt jämställdhetskompetens på strategiska positioner. Under 2021 kommer Sverige bland annat att driva frågorna i covid-19-responsen och -återuppbyggnaden. Sverige ska även fortsatt verka för ökade resurser för jämställdhet inom det internationella utvecklingssamarbetet, inte minst i form av resurser för kvinnorättsorganisationer.
- Utrikesförvaltningen ska vidareutveckla och genomföra den **feministiska handelspolitiken** genom att arbeta för jämställdhetsintegrering i handelspolitiken och de internationella handelsavtalen så att internationell handel medför positiva effekter för kvinnor som producenter, entreprenörer, anställda och konsumenter, på samma sätt som för män. Under 2021 kommer Sverige att fortsätta agera för tydlighet och trycka på så att EU inkluderar jämställdhet i sina frihandelsavtal, konsekvens-

bedömningar och hållbarhetsanalyser. Som ett led i detta kommer utrikesförvaltningen bland annat att följa upp och sprida det icke-papper med förslag om åtgärder för ökad jämställdhet på handelsområdet som Sverige och nio likasinnade medlemsstater har sänt till EU:s handelskommissionär. Sverige ska även fortsätta arbeta för jämställdhet i Världshandelsorganisationen (WTO) liksom i det handelsrelaterade biståndet, Aid for Trade och EU:s särskilda tullpreferenssystem för utvecklingsländer (GSP) samt driva feministisk handelspolitik i den globala koalitionen för ekonomisk jämställdhet. Vidare ska Sverige fortsätta driva på för förenklad handel med kritiska varor såsom sjukvårdsutrustning och läkemedel för att fortsätta bidra till att bekämpa konsekvenserna av covid-19, som drabbat flickor och kvinnor extra hårt.

- Utrikesförvaltningen ska använda **främjandearbetet** för positiva effekter på jämställdhet. År 2021 ligger fokus bland annat på att genomföra export- och investeringsstrategin med inriktning på ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet. Dessutom fortsätter arbetet med att bygga tillbaka bättre efter krisen genom att stärka samverkan och utveckla synergier mellan handel, utvecklings- och samarbete och främjande för att bygga bredare ekonomiska relationer med våra partnerländer och därigenom ytterligare bidra till kvinnligt företagande och att stärka kvinnors ekonomiska egenmakt.
- Utrikesförvaltningen ska stärka, stödja och synliggöra **kvinnors företagande** och affärsnätverk för kvinnor. Under 2021 fortsätter det svenska engagemanget bland annat i samarbete med organisationerna International Trade Centre och Svenska institutet för standarder samt genom ledarskapsprogrammen SHE-Leads och She Entrepreneurs som båda arrangeras av Svenska Institutet.
- Utrikesförvaltningen ska driva på det **hållbara företagandet** genom att fortsätta arbetet inom ramen för ILO:s konventioner och agendan för anständigt arbete, så att allt fler företag bidrar till jämställdhet och kvinnors ekonomiska rättigheter och ser kvinnors deltagande och aktörskap som en viktig resurs för hållbara företagslösningar. Under 2021 fortsätter arbetet med kommunikation och genomförande, tillsammans med näringslivet, av en svenskutvecklad plattform för internationellt hållbart företagande som inkluderar jämställdhet. Utrikesförvaltningen kommer även att ge stöd åt och driva frågan om att ta fram och implementera ett EU-rättsligt ramverk inom området hållbara globala värdekedjor och obligatorisk väsentlighetsanalys (due diligence) som aviserats i EU-kommissionens program för 2021.

Mål 6. Kvinnors och flickors sexuella och reproduktiva hälsa och rättigheter (SRHR)

- Utrikesförvaltningen ska fortsätta att intensifiera sitt arbete för **allas rätt att bestämma över sin egen kropp, sexualitet och reproduktion utan diskriminering, våld eller tvång**. Som ett led i det ska utrikesförvaltningen verka för allas tillgång till SRHR i alla relevanta forum, inklusive EU, FN och dess fonder och program och i de globala finansieringsmekanismerna, liksom i alla kontexter, inklusive humanitära kriser. I detta ingår att arbeta för minskad barna- och mödradödlighet och ändamålsenlig hälsovård med tillgång till utbildad personal och WASH, bekämpa barn- och tvångs-äktenskap och verka för ökad tillgång till sex- och samlevnadsundervisning liksom ökad tillgång till preventivmedel och rådgivning, test och behandling av sexuellt överförbara infektioner.
- Utrikesförvaltningen ska under 2021 fortsätta att vässa sin ansats för SRHR på alla nivåer inklusive genom att fortsatt verka för ett tydligt **rättighetsperspektiv inom FN-organisationernas** och andra svenska samarbetspartners verksamhet, inte minst i covid-19-responsen, men även i de nya fleråriga **strategiska planer** som ska antas för UNAIDS, UNDP, UNFPA, UN Women och Unicef.
- De **normativa landvinningar** som har gjorts på SRHR-området ska försvaras och framsteg ska göras där det är möjligt. Bland annat är en målsättning att kunna uppnå en överenskommelse vid FN:s Befolkningskommission, Commission on Population and Development, 2021. Under 2021 ska fortsatt uppföljning ske av de åtaganden för SRHR som gjordes i samband med ICPD25 samt kopplingen mellan dessa och Pekingprocessen respektive genomförandet av Agenda 2030. SRHR är också en viktig tvärgående fråga för Sverige i arbetet i den globala koalitionen för ekonomisk jämställdhet. Sverige ska också verka för att FN:s råd för mänskliga rättigheter behandlar frågor om SRHR.
- Utrikesförvaltningen ska bevaka att **humanitära aktörer** lever upp till sina åtaganden vad gäller SRHR. Under 2021 sker detta bland annat genom att bevaka att insatser vägleds av den manual som Inter-Agency Working Group (IAWG) on Reproductive Health in Crises har tagit fram. Vidare ska behovet av SRHR beaktas i alla humanitära kriser i enlighet med den av regeringen beslutade strategin för Sveriges humanitära bistånd genom Sida för 2021-2025.
- Utrikesförvaltningen ska under 2021 fortsätta att **driva på arbetet i EU** genom att verka för att unionen har en stark och enad röst i frågorna, vidmakthåller överenskommet språk respektive prioriterar finansieringen för SRHR inom givna budgetramar. Utrikesförvaltningen ska även verka för att unionen är en aktör för SRHR genom att bland annat lyfta fram frågorna i samarbetet med tredje land.

- Utrikesförvaltningen ska fortsätta utveckla Sveriges bilaterala, regionala och globala **partnerskap** i syfte att bevara och stärka internationella överenskommelser på området och bredda ansvarstagandet för det finansiella stödet. Under 2021 fortsätter Sverige att på olika sätt samarbeta strategiskt i syfte att skapa nya och starka allianser för SRHR. Samarbetet omfattar även civilsamhället, ungdomsrepresentanter, religiösa samfund och akademien, som alla är viktiga aktörer för arbetet med SRHR. För att underlätta arbetet och öka och bredda kompetensen på SRHR-området ska ett uppdaterat **dialogmaterial och en e-utbildning** om SRHR lanseras för utrikesförvaltningen och Sida.
- Utrikesförvaltningen driver hela den breda SRHR-agendan men lägger under 2021 särskilt fokus på att fortsätta arbetet för lagliga och säkra **aborter**. Exempelvis bedriver flera utlandsmyndigheter dialog om, och bevakar, lagstiftning och lagförslag som begränsar aborträtten respektive bygger allianser med länder som genomför reformer som stärker aborträtten.
- Utrikesförvaltningen ska under 2021 även fortsätta att **motverka diskriminerande normer** som försvårar för kvinnor och flickor och hbtqi-personer att åtnjuta SRHR. Detta ska bland annat ske genom samarbete med personer och grupper som är centrala för att påverka dessa normer, inklusive religiösa aktörer och trossamfund, liksom genom att fortsätta samarbetet med Unesco för att nå ut till ännu fler med sex- och samlevnadsundervisning.

B. Utrikesförvaltningens interna arbete ska stödja och manifestera politiken

- Utrikesförvaltningen ska vidareutveckla sin **mål- och resultatstyrning** på ett sätt som stärker planering, styrning, resursallokering och resultat av arbetet med politiken.
- Utrikesförvaltningen ska tillämpa **jämställdhetsbudgetering**, jämställdhetsintegrera UD:s interna resursallokering och stärka jämställdhetsintegreringen i ramberedningen.
- Utrikesförvaltningen ska fortsätta att systematiskt jämställdhetsintegrera interna dokument såsom **riktlinjer och mallar** och se över behovet av nya verktyg.
- Utrikesförvaltningen ska fortsatt intensifiera sitt **kommunikationsarbete** om den feministiska utrikespolitiken och dess metoder och resultat. Under 2021 ska bland annat Generation Equality Forum och OSSE-ordförandeskapet användas för att manifestera och kommunicera jämställdhetsfrågorna.
- Utrikesförvaltningen ska fortsätta stärka jämställdhetsintegreringen av sin **bidragshantering**. I linje med detta ska utrikesförvaltningen verka för att jämställdhetsanalyserna stärks i beslutsunderlag och uppföljningar.
- Utrikesförvaltningen ska verka för jämställdhet vid **rekryteringar och tillsättningar** på alla nivåer, såväl till UD som till utlandsmyndigheterna, inklusive vad gäller lokalanställda, honorärkonsuler och handelssekreterare.
- Utrikesförvaltningen ska sträva efter jämställdhet vid **nomineringar** av svenskar till internationella tjänster och överlag öka erfarenhetsutbytet om, och vässa den strategiska samordningen av, representationsfrågorna.
- Utrikesförvaltningen ska fortsätta sitt interna arbete med att **förebygga, utreda och åtgärda sexuella trakasserier**.
- Utrikesförvaltningen ska vidareutveckla och stärka jämställdhetsperspektivet i all sin **kompetensutveckling** och även fortsätta satsa på riktad jämställdhetsutbildning.
- Utrikesförvaltningen ska inom ramen för den **konsulära verksamheten** fortsätta att utveckla arbetet på familjekonfliktområdet, med fokus på barn- och tvångsäktenskap. Arbetet handlar om att effektivisera det konsulära stödet till drabbade personer i en hederspräglad eller patriarkal kontext som vid resa riskerar, eller utsätts för, tvångsäktenskap, könsstympning eller hot och våld i nära relation. Under 2021 fortsätter arbetet med att systematisera handläggningen och stärka samverkan med myndigheter och andra aktörer i Sverige liksom i de berörda regionerna.
- Utrikesförvaltningen ska i arbetet med den **inkommande och utgående besöksverksamheten** bidra till en jämställd representation i delegationer och möten samt verka för att besöksprogrammen främjar den feministiska utrikespolitiken.
- Utrikesförvaltningen ska fortsätta att jämställdhetsintegrera förvaltningens **säkerhetsarbete** samt fortsätta att jämställdhetsintegrera arbetet med utlandsorganisationens **fastigheter**. Under 2021 fortsätter bland annat arbetet med att säkerställa att utrikesförvaltningens lokaler och offentliga rum är ändamålsenliga, bekväma, trygga och välkomnande för alla.

2. Aktörer

2.1 Övergripande

Den feministiska utrikespolitikens handlingsplan ska genomföras av hela utrikesförvaltningen. Utrikesförvaltningen ska verka för breda partnerskap och allianser i genomförandet av handlingsplanen och de internationella åtagandena för jämställdhet.

Utrikesförvaltningen ska inkludera män och pojkar i förändringsarbetet för jämställdhet. Detta är avgörande för att åstadkomma reell och hållbar förändring i syfte att uppnå såväl jämställdhet som förändrade maktförhållanden. Diskriminerande könsnormer är ett hinder för alla människors möjligheter att nå sin fulla potential och bidra till en positiv samhällsutveckling.

2.2 Sverige

Politiken och handlingsplanen ska genomföras i samarbete med övriga Regeringskansliet. Arbetet ska även ske i samverkan med statliga myndigheter. Som ett led i detta ska Utrikesdepartementet fortsätta att kontinuerligt se över sina myndigheters styrande dokument (inklusive instruktioner, regleringsbrev, tematiska/regionala/bilaterala strategier med flera styrdokument) för att säkerställa att styrning och uppföljning ligger i linje med den feministiska utrikespolitiken. Utrikesdepartementet ska även säkerställa att nya styrdokument står i samklang med denna politiska inriktning.

Arbetet ska vidare bedrivas i dialog med ett brett spektrum av andra aktörer i det svenska samhället, exempelvis kvinno-, ungdoms-, barn- och människorättsorganisationer, trossamfund, näringslivet, fackliga organisationer och universitet.

2.3 EU och Norden

EU:s gemensamma utrikespolitik är ett centralt verktyg för genomförandet av den feministiska utrikespolitiken. Utrikesförvaltningen ska kontinuerligt säkerställa att EU:s jämställdhetsmål genomsyrar unionens arbete i alla led. Detta ska ske genom samverkan med EU:s medlemsstater på både huvudstads- och landnivå, genom samarbete med EU:s institutioner och delegationer och genom strategiskt påverkans- och förhandlingsarbete i Bryssel. Som ett led i detta ska utrikesförvaltningen bland annat samarbeta med Europaparlamentet och med de delar av EU-systemet som har som särskild uppgift att driva jämställdhetsfrågorna.

Samarbetet mellan de nordiska länderna erbjuder ytterligare plattformar för att aktivt bedriva en feministisk utrikespolitisk dialog inom och utom EU och FN. Nordiska ministerrådet är ett exempel på en sådan plattform där bland annat ett tvärgående jämställdhetsperspektiv ska präglade verksamheten.

2.4 Närområdet, andra ländergrupper och globalt

Genomförandet av den feministiska utrikespolitiken ska inbegripa dialog och samarbete med länder och ländergrupperingar både i närområdet, regionalt och globalt. Här ska Sverige agera både med sina egna verktyg och genom EU.

I EU:s närområde ska utrikesförvaltningen aktivt driva jämställdhetsfrågor, exempelvis inom ramen för den europeiska grannskapspolitiken och Östliga partnerskapet, liksom inom utvidgningspolitiken i relation till såväl nuvarande som potentiella kandidatländer. Östersjöstaternas råd utgör ännu en viktig plattform.

I övriga världen ska dialog och samverkan ske med sammanslutningar av länder och regioner. Hit hör, bland många andra, Sydostasiatiska nationers förbund (Asean), Afrikanska unionen (AU), Amerikanska samarbetsorganisationen (OAS), Islamiska samarbetsorganisationen (OIC) och Arabförbundet.

2.5 Multilaterala och globala aktörer

Den feministiska utrikespolitiken ska genomföras genom, och i samarbete med, multilaterala organisationer och aktörer där Sverige är medlem, delägare eller agerar via EU.

Dessa organisationer och aktörer inkluderar bland annat FN och dess fonder, program och fackorgan, där inte minst genomförandet på landnivå har central betydelse. Bland aktörerna ingår även Världsbanken, de regionala utvecklingsbankerna, Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE), Europarådet, Världshandelsorganisationen (WTO), Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD), Internationella Rödakorskommittén (ICRC), Internationella Brottsmålsdomstolen (ICC) med flera.

År 2021 ger Sveriges ordförandeskap i OSSE en unik möjlighet att integrera ett jämställdhetsperspektiv i den multilaterala organisationens arbete på både kort och lång sikt.

Utrikesförvaltningen ska också, där det är möjligt och lämpligt, samverka med andra aktörer som har global räckvidd och kan stärka jämställdhetsarbetet. Hit hör såväl enskilda individer som filantropiska organisationer och internationella (inklusive svenska) företag, med flera. Hit hör också forum som syftar till att skapa en global kultur präglad av dialog, respekt och universella värden såsom United Nations Alliance of Civilizations, Unionen för Medelhavet och Anna Lindh-stiftelsen.

2.6 Bilateral aktörer

Den feministiska utrikespolitiken ska genomföras i samarbete och dialog med bilaterala aktörer på lokal, regional och nationell nivå. Den bilaterala miljön rymmer en uppsjö av aktörer, inklusive företrädare för regeringar, politiska partier, fackliga organisationer, näringslivet, universitet, media, civilsamhällesorganisationer och trossamfund med flera.

Den specifika kontexten avgör vilka aktörer som är viktigast att interagera med för att nå målen för den feministiska utrikespolitiken. Utrikesförvaltningen ska emellertid generellt öka kontakten med kvinnorrättsförsvarare, folkvalda kvinnor, fackförbund, politiska rörelser och civilsamhällesorganisationer i syfte att synliggöra kvinnor som politiska aktörer och stötta kvinnors rätt och möjligheter att organisera sig och utöva politisk makt och politiskt inflytande.

Utrikesförvaltningen ska också synliggöra och stärka kvinnor som ekonomiska aktörer genom att öka sina kontakter med kvinnliga företagare, affärsnätverk och kvinnliga fackliga företrädare liksom med juridiska aktörer som verkar för kvinnors stärkta ekonomiska rättigheter. På samma sätt ska ökad kontakt sökas med flickor och deras nätverk, för att kunna synliggöra deras behov och stödja dem i deras aktörskap.

3. Verktyg och metoder

3.1 Övergripande

Den feministiska utrikespolitiken innebär att utrikesförvaltningen ska anlägga ett systematiskt rättighets- och jämställdhetsperspektiv

- i den fortlöpande verksamheten, från analys till uppföljning och ny analys
- inom alla politikområden.

Utrikesförvaltningen ska utnyttja den omfattande kunskap som redan finns inom förvaltningen och andra svenska myndigheter för att driva jämställdhetsarbetet framåt. Detsamma gäller befintlig kunskap och analys inom de multilaterala organisationerna.

3.2 Analys och informationsinhämtning

Utrikesförvaltningen ska löpande beakta hur verksamheten kan bidra till ökad jämställdhet och ett stärkande av kvinnors och flickors fulla åtnjutande av de mänskliga rättigheterna. Detta kan ske genom jämställdhetsanalyser i relevanta handlingsplaner och strategier.

För att vara rättvisande ska analyserna ta hänsyn till att kvinnor och flickor, män och pojkar, inte är homogena grupper utan har olika identitet, behov, inflytande och livsvillkor. Analysen måste därför beakta fler faktorer än kön, såsom ålder, geografisk hemvist, socioekonomisk status, könsidentitet och könsuttryck, sexuell läggning, etnisk tillhörighet, funktionsvariation, utbildningsnivå, trosuppfattning och religion.

Utrikesförvaltningen ska också använda sig av jämställdhetsanalyser baserade på köns- och åldersuppdelad statistik, i rapportering och i fortlöpande verksamhet. Som ett led i detta ska utrikesförvaltningen efterlysa den typen av data om den saknas hos bilaterala och multilaterala aktörer samt civilsamhällesorganisationer eftersom det utgör en förutsättning för att kunna göra en jämställdhetsanalys.

Utrikesförvaltningen ska, vid sidan om inhämtning av kvantitativa data, även beakta och efterfråga kvalitativ rapportering från såväl multilaterala som bilaterala och andra källor (inklusive EU).

Forskningen om betydelsen av jämställdhet inom områden som berör utrikespolitiken växer mycket snabbt. Det är centralt att ta tillvara denna forskning i genomförandet av handlingsplanen.

De mönster som framträder i analysarbetet och informationsinhämtningen ska relateras till målen för den feministiska utrikespolitiken och användas för att utveckla arbetet för jämställdhet.

3.3 Ansvarsutkrävande och påverkan

Utrikesförvaltningen ska verka för att EU samt bilaterala, multilaterala och internationella aktörer och institutioner:

- har lagstiftning, respektive styrdokument, som utgår från internationell rätt och internationella överenskommelser, samt följer dessa regelverk
- använder ett intersektionellt perspektiv i jämställdhetsanalyser och annat arbete,
- tar fram köns- och åldersuppdelad statistik
- höjer sin kompetens om jämställdhet och kvinnors och flickors rättigheter,
- stärker sin kompetens och stärker sitt förebyggande arbete mot diskriminerande regler, normer, stereotyper kring kön, könsidentitet, könsuttryck och sexuell läggning
- bedriver en organisations- och personalpolitik som skapar icke-diskriminerande strukturer och främjar jämställdhet och mångfald, inklusive ökad paritet på tjänster och fler kvinnor på ledande positioner.
- avsätter resurser för arbete med jämställdhet och kvinnors, flickors och hbtqi-personers mänskliga rättigheter, inklusive personella resurser och expertis för jämställdhetsarbete.
- Stärker sitt arbete med att förebygga och motverka sexuella utnyttjanden, övergrepp och sexuella trakasserier (SEAH).

Som ett led i detta arbete ska utrikesförvaltningen aktivt samverka med existerande ansvarsutkrävande mekanismer och verka för konkreta framsteg för alla kvinnor och flickor.

Utrikesförvaltningen ska samverka med de multilaterala aktörerna och använda Sveriges styrelseuppdrag, delägarskap, medlemskap, partnerskap och andra verktyg för att driva på såväl normativt som operativt arbete för jämställdhet och kvinnors och flickors fulla åtnjutande av de mänskliga rättigheterna. Utrikesförvaltningens strategier för multiorganen ska användas för att betona och följa upp aktörernas jämställdhetsarbete med inriktning på att arbetet ska leda till konkreta resultat.

3.4 Agendasättande, arrangemang, delegationer och besök

Utrikesdepartementet ska vid relevanta möten, konferenser eller sidoarrangemang lyfta fram jämställdhetsfrågor och förändringsaktörer för jämställdhet och kvinnors och flickors fulla åtnjutande av de mänskliga rättigheterna. Utlandsmyndigheterna ska göra detsamma inom sina respektive verksamhetsområden och kontexter.

Utrikesförvaltningen ska jämställdhetsintegrera de aktiviteter som Sverige deltar i, arrangerar eller stöder finansiellt, såväl bilateralt som multilateralt. Utrikesförvaltningen ska, som ett led i detta, använda denna typ av plattformar för att synliggöra, och därmed stärka, kvinnor, flickor och hbtqi-personer som aktörer och säkra att tillgänglig kompetens tillvaratas.

Utrikesförvaltningen ska kontinuerligt se över sammansättningen av sina besöksprogram och delegationer och förhandlingsteam så att dessa i så stor utsträckning som möjligt är jämställdhetsintegrerade och bidrar till att synliggöra kvinnor, flickor och hbtqi-personer som aktörer. Tydliga förväntningar ska ställas på företag kring hållbart företagande i samband med att de följer med på främjarresor utomlands. Detta inkluderar även förväntningar på att främja jämställdhet när företagen gör affärer utomlands.

3.5 Alliansbyggande, plattformar, vängrupper

Utrikesförvaltningen ska bygga allianser och plattformar för genomförandet av de internationella åtagandena för jämställdhet och alla kvinnors och flickors rättigheter. På så sätt ska utrikesförvaltningen skapa ett brett partnerskap för jämställdhet. Global Deal är ett exempel på en plattform som främjar jämställdhet genom att verka för bättre arbetsvillkor och produktiva arbetstillfällen för kvinnor. Generation Equality-kampanjen och de globala aktionskoalitionerna är plattformar som under kommande år kommer att få stor betydelse på global och nationell nivå, och där Sverige spelar en katalytisk och ledande roll. Ordförandeskapet i OSSE 2021 utgör en annan plattform där Sverige har möjlighet att verka för ökad jämställdhetsintegrering i organisationens arbete på både kort och lång sikt.

På det bilaterala planet kan nätverk och allianser ta sig otaliga uttryck (EU-konstellationer, CSO-samråd, rådgivande nätverk och enstaka informella dialogpartners). Regelbundna sammankomster med dessa nätverket och allianser kan vara viktiga påverkansinstrument och ge värdefull information.

3.6 Dialog för påverkan och informationsinhämtning

Jämställdhet och alla kvinnors och flickors fulla åtnjutande av de mänskliga rättigheterna, inklusive sexuella och reproduktiva rättigheter, ska kontinuerligt tas upp i dialogen med officiella företrädare för stater, EU, multilaterala organisationer och andra relevanta aktörer. Frågorna ska vara centrala, integrerade och ömsesidigt förstärkande delar av dialogen – vare sig det handlar om utrikes- och säkerhetspolitik, utvecklingspolitik, handelspolitik eller främjande. Dialog med politiska, militära, religiösa och ekonomiska beslutsfattare är central.

Även om framsteg har gjorts möter arbetet för jämställdhet och kvinnors, flickors och hbtqi-personers rättigheter ofta, och i vissa sammanhang ett alltmer aktivt, motstånd som också riktar sig mot själva jämställdhetsbegreppet. Utrikesförvaltningen ska bemöta motståndet mot jämställdhet och rättigheter genom att stå upp för Sveriges värderingar och presentera starka konkreta argument och välgrundade analyser. Evidens, statistik och jämförbara data ökar möjligheterna att påverka och bilda opinion. Samtidigt ska den feministiska utrikespolitiken bidra till dialog och genomföras på ett sätt som ger största möjliga genomslag. Att diskutera svenska och internationella erfarenheter, lösningar, men även utmaningar, kan i vissa lägen vara en väg framåt. Ett annat sätt kan vara att lyfta fram lärande goda exempel från såväl länder som organisationer. Ännu en väg kan vara att, utöver rättighetsperspektivet, belysa det effektiva och hållbara i att investera i jämställdhet.

Dialog med internationella, nationella och lokala kvinnorättsorganisationer, liksom med andra civilsamhällesorganisationer, är centralt för att stötta och synliggöra dem. Det är också av avgörande betydelse att ta del av dessa aktörers kunskap, problemanalys och förslag i syfte att skapa förutsättningar för hållbara lösningar.

3.7 Främjande och kompetensutveckling

Utrikesförvaltningen ska utnyttja Sverigefrämjandet för att driva jämställdhet samt kvinnors och flickors rättigheter, dels som en enskild agenda, dels som en del av Sverige bilden.

Utrikesförvaltningen och dess myndigheter ska även kunna bidra med riktad kompetensutveckling för att exempelvis säkerställa att potentiella förändringsaktörer i ledande positioner får kunskap om jämställdhet.

3.8 Förhandlingar, uppföljningsmekanismer och översyner

Utrikesförvaltningen ska använda förhandlingar, översynskonferenser och uppföljningsmekanismer för att säkerställa att kvinnors och flickors rättigheter och deltagande försvaras och stärks. Detta gäller bland annat uppföljningen av Pekingplattformen, agendan från Internationella konferensen om befolkning och utveckling (ICPD), genomförandet av Agenda 2030 samt förhandlingarna i FN:s råd för mänskliga rättigheter och inom EU:s utvidgningspolitik.

Utrikesförvaltningen ska bidra till att Europeiska unionens råd antar slutsatser och andra politiska dokument som stärker EU:s jämställdhetsarbete, såväl internt som i den externa politiken. EU:s handlingsplan för jämställdhet i EU:s yttre förbindelser 2021–2025 är viktig att genomföra och skapa stöd för. Andra centrala EU-processer är bland annat EU:s interna jämställdhetsarbete, uppföljning av det fleråriga budgetramverket (MFF) som för åren 2021–2027 präglas av ett stärkt jämställdhetsperspektiv, liksom förhandlingar om exempelvis internationell handel och deklARATIONER och överenskommelser med tredje land.

Regionala överenskommelser och översyner kan också ha stor betydelse för möjligheterna att driva jämställdhetsfrågorna. 25

3.9 Rutiner för bidragshantering, rutiner, rapportering mm

Utrikesförvaltningen ska säkerställa att dess process för bidragshantering följer regeringsbeslut och Regeringskanslibeslut om jämställdhetsintegrering. Större vikt ska läggas vid jämställdhetsintegrering vid beslut om fördelning av bidrag. Jämställdhetsanalyser ska ingå som en del i beredningen och principer om jämställdhetsbudgetering ska tillämpas. Medel inom de anslagsposter inom internationellt bistånd, internationell samverkan samt handel- och främjande som Utrikesdepartementet disponerar, eller beslutar om, ska utnyttjas mer strategiskt för att främja jämställdhet och kvinnors och flickors rättigheter.

Utrikesförvaltningen ska fortsätta arbetet med att säkerställa att mallar och rutiner bidrar till att integrera ett jämställdhetsperspektiv i verksamheten.

Utrikesförvaltningen ska fortsätta att särskilt belysa jämställdhet och kvinnors och flickors rättigheter, inklusive SRHR, i den fortlöpande uppdateringen av utrikesförvaltningens rapporter om mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer.

Utrikesförvaltningen ska även integrera jämställdhetsperspektivet i annan rapportering.

3.10 Tjänster i internationella organisationer, institutioner och fredsfrämjande insatser

Utrikesförvaltningen och dess utsändande myndigheter ska använda sekonderingsarbetet som ett instrument för ökad jämställdhet. Detta ska göras genom att aktivt eftersträva jämställdhet vid nomineringar till internationella poster och även säkerställa att kunskap och kompetens om jämställdhet finns hos de representanter/tjänstepersoner som Sverige utser och sänder ut. Detta ska också göras genom att identifiera, och nominera svenska experter till, strategiska tjänster som genom sin tjänstenivå eller sitt tjänsteinnehåll kan bidra till att driva på det internationella arbetet för jämställdhet. Utrikesförvaltningen ska också verka för att multilaterala aktörer och internationella institutioner bedriver en aktiv organisations- och personalpolitik som skapar icke-diskriminerande organisationsstrukturer och främjar jämställdhet, inklusive fler kvinnor i ledande positioner.

4. Ansvarsfördelning, styrning och stöd för utrikesförvaltningens arbete

4.1 Ansvarsfördelning och styrning

Chefernas ledarskap och ansvarstagande är avgörande för att den feministiska utrikespolitiken ska få fortsatt genomslag i verksamheten och genomföras i enlighet med handlingsplanen. Ansvaret ligger på chefer på såväl politisk nivå som på tjänstepersonnivå och innefattar allt från att lägga upp verksamheten i enlighet med handlingsplanen till att skapa utrymme för att såväl de själva som deras medarbetare ska kunna ägna sig åt den kompetensutveckling, analys och uppföljning som ingår i arbetet med planen och politikutvecklingen.

Handlingsplanen ingår i utrikesförvaltningens verksamhetsplanerings- och resursprocess. Därmed ska handlingsplanen och arbetet med den feministiska utrikespolitiken, inklusive budgetallokeringar, ingå i ordinarie verksamhetsplanering, styrning och uppföljning samt i den löpande dialogen mellan Utrikesdepartementet och utlandsmyndigheterna. I denna dialog bör utrikesförvaltningen beakta de många goda förslag som både utlandsmyndigheter och enheter har om hur den feministiska utrikespolitiken kan fortsätta att drivas framåt i olika sammanhang.

Uppföljning och analys är centralt i arbetet med att åstadkomma konkreta framsteg. Tanken med en årlig handlingsplan är just att utrikesförvaltningen ska kunna använda sina erfarenheter, dialoger och faktainsamlingar i vidareutvecklingen av arbetet. En annan tanke med en årlig plan, som är publik och tillgänglig både internt och externt, är att arbetet ska kunna följas av andra och ge möjlighet till ansvarsutkrävande och förslag från externa aktörer.

En intern samrådsgrupp, ledd av jämställdhetsambassadören, bidrar till att utveckla arbetet med politiken och inbegriper fokalpunkter på såväl enheter som utlandsmyndigheter. Fokalpunkterna i Stockholm samlas regelbundet för samråd under ledning av jämställdhetsambassadören. Chefernas involvering och stöd till fokalpunkterna, och det löpande samrådet, är avgörande.

4.2 Kommunikationsarbete

Utrikesförvaltningen ska utveckla kommunikation och offentlig diplomati som strategiska verktyg i arbetet med den feministiska utrikespolitiken, både internt och externt.

Kommunikationsenheten och berörda enheter tar fram material som stödjer arbetet.

Under 2021 ska utrikesförvaltningen bland annat uppmärksamma de globala forum som hålls inom ramen för UN Womens Generation Equality-initiativ och som syftar till att manifesteras, mobilisera och kommunicera jämställdhetsfrågorna med utgångspunkt i det uppskjutna 25-årsjubileet av Pekingdeklarationen och -plattformen. Ett annat tillfälle för jämställdhetskommunikation med global räckvidd blir när Sverige redovisar sitt Agenda 2030-arbete för FN i en så kallad ”frivillig granskning”. Sveriges ordförandeskap i OSSE utgör också en möjlighet att i kommunikationsarbetet lyfta fram jämställdhetsfrågornas relevans inom organisationens alla arbetsområden.

Utrikesförvaltningen ska fortsatt arbeta med och utveckla olika kommunikationskoncept som når ut med, och bidrar till, jämställdhetsarbetet. Ett exempel är WikiGap som syftar till att öka representationen av kvinnor på Wikipedia genom att anordna skrivarestugor på olika håll i världen. Ett annat är #GirlsTakeover som syftar till att synliggöra flickors rättigheter och aktörskap genom att bjuda in unga tjejer att delta i arbetet på en svensk utlandsmyndighet. Utöver det kan initiativ, möten, kampanjer och årsdagar utgöra utgångspunkter för fokuserade kommunikationsinitiativ.

Skildringar som belyser politiken i praktiken fortsätter att publiceras i UD:s externa kanaler, såsom på sidan för den feministiska utrikespolitiken på regeringen.se respektive government.se och i sociala medier. Klaranätets temasidor uppdateras också löpande.

4.3 Kompetensförsörjning och -utveckling

Jämställdhet och mångfald är en prioritering i utrikesförvaltningens arbete med kompetensförsörjning och -utveckling. I linje med det fortlöper arbetet med att främja jämställdhet i såväl rekryteringssammanhang som vid befordran och tillsättningar. Och mot den bakgrunden ingår utbildningsmoment och diskussioner om jämställdhet och alla kvinnors och flickors åtnjutande av de mänskliga rättigheterna i utbildningar för chefer och för nyanställda (inklusive diplomatprogrammet), liksom i chefs- och regionmöten med flera forum.

Utrikesförvaltningen har en webbutbildning för att stödja genomförandet av den feministiska utrikespolitiken liksom en utbildning som stöd i arbetet mot människohandel och prostitution. Under 2021 lanseras dessutom ett uppdaterat dialogmaterial samt en e-utbildning om SRHR respektive en webbutbildning om SEAH.

Dessutom erbjuder Regeringskansliet centralt stöd för jämställdhetsarbetet i olika former, bland annat en webbutbildning i jämställdhet, ”Jämställdhetsintegrering i Regeringskansliet, e-utbildning”. Ett annat exempel är analysverktyget JämKas, liksom olika handledningar i genomförandet av jämställdhetsanalyser.

Bilaga: Förhållningssätt och grundvalar för arbetet med feministisk utrikespolitik

Övergripande

Den feministiska utrikespolitiken tar sin utgångspunkt i folkrättsligt bindande åtaganden och andra överenskommelser, av vilka ett antal nämns nedan. Den feministiska utrikespolitiken tar också sin utgångspunkt i nationella politiska mål. Dessutom har utrikesförvaltningen etablerat ett perspektiv och ett förhållningssätt för sitt arbete.

Förhållningssättet och kärnan i den feministiska utrikespolitiken

Den feministiska utrikespolitiken är ett förhållningssätt som innebär att utrikesförvaltningens arbete ska genomsyras av ett jämställdhetsperspektiv som kan sammanfattas i tre ”R”:

- **Rättigheter:**
Utrikesförvaltningen ska verka för alla kvinnors och flickors fulla åtnjutande av de mänskliga rättigheterna, inklusive genom att motverka alla former av våld och diskriminering som begränsar deras handlingsutrymme.
- **Representation:**
Utrikesförvaltningen ska verka för kvinnors deltagande och inflytande i beslutsprocesser på alla nivåer och inom alla områden, och eftersträva dialog med kvinnliga företrädare på alla nivåer, inklusive inom civilsamhället.
- **Resurser:**
Utrikesförvaltningen ska verka för att resurser fördelas så att jämställdhet, och alla kvinnors och flickors lika möjligheter att åtnjuta de mänskliga rättigheterna, främjas. Utrikesförvaltningen ska också verka för riktade insatser för olika målgrupper.

Arbetet ska alltid utgå från människors vardag och den kontext dessa människor befinner sig i (Realitet).

Jämställdhetsintegrering i Regeringskansliet

Regeringen har beslutat att Regeringskansliet ska integrera ett jämställdhetsperspektiv i all sin verksamhet 2016–2020 (S2016/01917/JÄM, S2016/04472/JÄM). Beslutet har förlängts och omfattar även 2021. De åtaganden som Utrikesdepartementet gör på området framgår av denna årliga handlingsplan. Jämställdhets-integrering innebär att jämställdhet ska beaktas i allt beslutsfattande, på alla nivåer och i alla steg av processen, och att detta ska göras av de aktörer som normalt sett deltar i beslutsfattandet. Jämställdhetsministern har ett samordningsansvar för regeringens jämställdhetspolitik och ansvarar också för att samordna regeringens arbete med jämställdhetsintegrering i Regeringskansliet och stödja departementen i deras utveckling, uppföljning och utvärdering av uppnådda resultat. RK-beslut Jämställdhetsintegrering i RK 2016–2020 (FA2016/00907/PROT) anger hur arbetet med jämställdhetsintegrering ska bedrivas inom Regeringskansliet, och även detta beslut har förlängts och omfattar nu även 2021.

Nationella mål

Den feministiska utrikespolitiken är en del av regeringens samlade arbete för jämställdhet och bidrar på så sätt till att förverkliga det övergripande jämställdhetspolitiska målet: ”Kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv”. Utifrån det övergripande målet för den nationella jämställdhetspolitiken arbetar regeringen utifrån sex underliggande mål:

- En jämn fördelning av makt och inflytande.
- Ekonomisk jämställdhet.
- Jämställd utbildning.
- En jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet.
- Jämställd hälsa.
- Mäns våld mot kvinnor ska upphöra.

Andra nationella utgångspunkter är politiken för global utveckling, den nationella handlingsplanen för genomförandet av FN:s säkerhetsrådsresolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet, den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor, policyramverket för svenskt utvecklingssamarbete och humanitärt bistånd, liksom skrivelsen om mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer i svensk utrikespolitik och regeringens strategi för det nationella arbetet med mänskliga rättigheter.

Internationella konventioner, EU-fördrag etc

- FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna och konventioner såsom:
 - konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter
 - konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter
 - konventionen om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor
 - konventionen om barnets rättigheter
 - konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning
 - konventionen om avskaffande av rasdiskriminering
 - tilläggsprotokollet om förebyggande, bekämpande och bestraffande av handel med människor, särskilt kvinnor och barn, till konvention mot gränsöverskridande organiserad brottslighet.
- Deklarationerna och handlingsplanerna från FN:s kvinnokonferens i Peking respektive befolkningskonferens i Kairo och uppföljande konferenser.
- FN:s säkerhetsrådsresolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet och efterföljande resolutioner.
- Agenda 2030 om hållbar utveckling och överenskommelserna från konferenserna om utvecklingsfinansiering.

- Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, liksom bland annat Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i hemmet (Istanbulkonventionen).
- 1949 års Genèvekonventioner om skydd för krigens offer, med tilläggsprotokoll.
- Romstadgan för Internationella brottmålsdomstolen.
- Flyktingkonventionen från 1951 samt dess tilläggsprotokoll från 1967.
- Fördraget om Europeiska unionen.
- EU:s tredje handlingsplan för jämställdhet i EU:s yttre förbindelser 2021-2025, EU:s handlingsplan för mänskliga rättigheter och demokrati 2020–2024, EU:s strategiska ansats till, och handlingsplan för, säkerhetsrådsresolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet samt relevanta riktlinjer, rådsslutsatser med flera dokument.
- OECD DAC:s rekommendation om att förebygga och motverka sexuellt utnyttjande, övergrepp och trakasserier (SEAH) i utvecklingssamarbetet och det humanitära biståndet

